

1. als də kipe ensperever zin zainše (of benesē) baŋ
 2. mēn fri.n̄t nsde blu.mē ga.n̄ begita
 3. te.gauv.rdeč spme ze dlenč mar mete meſine
 4. sprte isva.r vərək - lastəč
 5. updat sXip da kre.gə ze basXimelj bro.st
 6. di t̄.merman di he.ft (of hep) en splmter m
 s̄nvnjer
 7. de sXipar lirkta zōnlip̄c of
 8. m di febri.k is niks t̄ sin
 9. kum es hir.kintje
 10. gef uns fir gla.še bi.r - gla.sjes - pmt - p̄ntjes -
 tape
 11. breg ums tue. kilo karsen - krike - krikjes
 12. ze hebe metseſife dri liter vein upXedruŋke
 13. hei dreigde me met aŋknapel
 14. ik hsp seŋkni eʃin
 15. vastana.vent uu.r̄t nit fel. mir gəv̄rt
 16. igamblei doq iš nit metse me.gega.n̄ ban
 17. ik hep̄t nit Xeda.n vrint
 18. vi he.ftet Xeda.n di da.run kumt
 19. spm - spməv̄e.p mv. spməv̄e.b̄ - ra.gebol
 20. p̄st - m̄ts - baŋ - bənout - verva.rt - vei -
 padestul. - h̄X - kiker - flinder
 21. di k̄.rel maktehe.l̄e vi.relt anetfeXta
 22. ik sal ja kra.łtjes Xe.fe
 23. ejeklant la.t fev.l̄ ouve sXe.pe sl.o.pe
 24. hei he.ft ens ambe.t Xkre.ga
 25. ge.ʃ me tue.i bre.je ste.əno - bre.jer - et bre.tst
 26. dat stāmbe.lt sta.ta.r niž mir
 27. di man he.ft enle.v̄e als aŋgro.t̄e hir
 28. hei is hir.ḡble.v̄e - lysifer - hev.mel
 29. de sXolkm̄dere zein mete me ster nar ze.
 geve.st
 30. rkanit ko.m̄e vu.r iklar.be.n̄
 31. de be.stä dři.ŋke yunda.X leinza.tp.ap |me.l̄|
 32. hei kunit Xa.n̄ vz.rke hei hepein m zęjkew.l̄
 33. ma.k̄es ənste.l̄ andi be.zem
 34. ne mete ke.gels vurter nit mir gaspe.lt
 35. hei ik ha.p̄ je al tue. k̄r garu.pe
 36. di pl̄.iš nit re.ip̄ er z̄.tə noX u.čte pi.ten ī.n
 37. ze zein vz.X na.refla.nt |etfəl̄.t̄|
 38. ze he.ft em i.r̄st zęgsl̄.t̄ h̄l̄.epe upma.ke
 39. hei zel.ət no.əjt fe.ř bre.ře
 40. ze iš de h̄l̄.ept funer me.łekveit
 41. da man mut fu.r sen vrouw upko.m̄ (besXe.r̄eme)
 42. mdesXe.l̄.de zweme is Xeva.r̄ek
 43. hei he.ft fe.l̄ prats umdati sta.rak ī.s
 44. ve muste dar d̄ de h̄l̄.ept fa.n̄ h̄l̄.ebe en jali de
 a.ndere h̄l̄.ept
 45. h̄l̄.ept da.č h̄t̄es uptle
 46. ūnze me.tsela.r iso fe.t̄ a.še.v̄a.r̄ek̄
 47. sesprije umetfe.r̄st - en vədənsXap
 48. de bo.mkve.ker zou de bo.m̄ e.ənto
 49. du ī.rst etra.m̄ es diXt̄ |v̄nster|
 50. et̄ begint kle.ře vu.r de vrouXmis. - de ho.Xmis.
 - atlof - deve.spers
 51. be.t̄sprei - kikordrl̄. - v̄ersprije - ceytsprije -
 verbreije - ceytbreije - kla.rma.ke - me.st
 spreije - embo.t̄eru.m̄ smi.re
 52. de vrou he.ftor ha.r la.t̄ kui.ře
53. sen va.đer he..ft̄em se.s ja.r luŋ narsXo.la.te
 ga.n̄
 54. ik ha.p̄etam ofXera.de so la.t lujsjet va.ter te
 ga.n̄
 55. ya.le va.rz̄e ziję nit fel mdeze stre.v̄.k
 56. ste.ne pote zmit fe.l̄. va.rt
 57. de bru.tsXiter sta.t beide o.eve - deha.rt
 58. rma.rt iſt noX te kouvt umta b̄l̄.e
 59. di ka.r̄ Xe..ft̄ enha.l̄der li.Xt nit
 60. hei truk etpa.rt unzen sta.rt
 61. tū kua.m̄e jali hir ider ja.r na.rde ka.r̄.remes
 62. de pa.ter zei dat üze live hir vulma.kt is
 63. je zaX me vel ma.r je zei niks tegome
 64. de zva.lywe załe gouv teraXko.m̄
 65. Xa.je vunda.X nit ka.rte
 66. l̄.asta ze o.k̄ Xra.X ka.s - eteza
 67. s̄emo.ter is kep̄ot hei liXt
 68. et̄s enva.r̄eme da.ḡeve.st e.əntis esuXte a.font
 69. dat juŋtje l.o.pt up bl.u.t̄e bina
 70. der zit embarst mdikan
 71. ik vau dađepo.st embrif bruXt
 72. ik ha.p̄et amehart - pein imenzei
 73. ikamedvarse me.nse nit umga.n̄ - ze he.ft
 ge.n̄ ki.n̄dere
 74. nasXaffit spa.n̄e etpa.rt fu.r de niuve kar
 75. iks.e.p embe.t̄ja ku.r̄ vemo.ragen al.
 76. da zo.vun de ko.n̄m̄ iſ o.k̄ solda.t geve.st
 77. ve.tje ge.n̄ va.gema.ker te vo.v̄e - peil embo.X
 78. di ro.v̄.ze hebe luje du.r̄ens
 79. ikXel.o.ř er ge.n̄ uu.rfan
 80. dat k̄m̄tje vuš do.v̄ furdat set kundə do.pe
 81. zan u.ra.lo.ř en zen o.ḡ tra.ne
 82. har de.Xtertje iſ met ema.n̄tje na.r̄ etbus
 Xaga.n̄ ze iqb̄a.ma plake
 83. der iſ enspurt fa.n̄ di la.đer
 84. hei za.to sen stra.t o.v̄.pa - hei sXe..uvd̄e ha.r̄t
 85. de mensa zoXta nits anders dangułt en raildum
 86. meimunt iſ dro.X fande durst
 87. di ve.X l.o.v̄.pt met embuXt et ī.s enumus.X
 88. ikoXt fu.r̄daklein entrumel̄tje
 89. de buk iſ do.t hei ī.s Xesti.kt ī.n aŋkurst -
 meno.m̄ ī.s Xesto.reve - sl.ř.ke
 90. sein litje vas kurt ma.r gut
 91. in da sXa.dyo is etbus
 92. en sXater di mut Xut kane mi.ke
 93. suk̄es na me hu.t
 94. ik ve.ř nit va.r̄ ikenut Xa.n̄ su.ře
 95. aŋkułe keldar is Xut fu.r̄ etbi.r
 96. ikenut me.łek dr̄mka um antesta.r̄eke - blut -
 tue. os̄e
 97. ikenut i.r̄st etfe.fu.r m̄ de stal br̄a.je - mest
 kr̄eije
 98. membru.r ī.s l.o.f
 99. dima.łekbur di he.ft aŋgro.t̄e vaik - etferhal
 duțe runde
 100. di ka.r̄nemal̄ek ī.s dan en zy.r sty.r̄em arme.
 tera.X
 101. sei zouve di pat meny.r kane v̄l̄.e
 102. ervolt niks upem te ze.ḡ - saky.r
 103. hei kumt no.əit enminytela.t

104. m italiјe zain er vy.rspygende beragę - spyę
 105. dareſje derup te däue
 106. małekma.r hebeža enstak fan de braX afxę
 ya.re
 107. jemutes na.r daſt fe.le kume keika
 108. heisfan a.mſterda.m gekumę me.t endr.kę
 po.rtemene.i
 109. di da.r da.r i.sfan bökəhout Xema.kt
 110. engetrouwe vrouw di mut kane na.je
 111. ik ha.p hir gra.s Xesa..it ma.r twa.s Xe..n gut
 sa.t
 112. de brövuer ze.Xt datet noX tedy.r is umte bouue
 113. ba.ka - igba.k - jeiba.kt - haiba.kt - ba.kthsi -
 veiba.k - igba.kt - jeiba.kt - haiba.kt - veiba.kt - veiba.kt - veiba.k
 114. bide - rabit - jaibit - haibit - vaibide - bidœvi -
 igbo.t - ikhepXebo.de - bo.dessiu.k
 115. et i.s enkleintje ma.r et i.s enfeintje
 116. ja kant hir siere kreige upte markt (of ma.r)
 117. hei he.ft XessXati a.mne sal de.nke
 118. hedinstmeisje sai da.tje galeik hait
 119. er va.re feif preisę
 120. under di eik lige fe.l. eikels
 121. et va.ter sal daleko.ke etko.kt a.l
 122. et ho.vj i.s nogrün eti.s noX marpas Xema.it
 123. majuns sa ma.kaža msta do.ier van en gi
 124. dat bu.mpje salta.r muilekane gruje
 125. de paſtu.r he.ft Xuje vein
 126. uns ouwe hoeijs afXebra.n
 127. de melek spoit ſcitemeier fandeku
 128. de ko ster loit - de kroize
 129. de bo.me van de kroiva.gen bœige under
 et Xe.vit
 130. de toe. dœtsers kva.me na.r böiten
 131. ze hebənem bunt emblouw gesla.ge
 132. de fy iſ vadən - tisflouw
 133. de sne.uv lixt dik
 134. et en e.uveXheit Xe.le.je datekje gasin ha.p
 135. niupu.rt vo.rt ny anhе.e niuve stat
 136. dun - ig duvet (of igdu net) - jidutet - heidutet -
 veidunet - jalidunet - seidunet - ig de.tet -
 jeide.tet - heide.tet - veide.denet - jali de.de -
 net - zeide.denet - dev.tigdat - de.thielt ma.i -
 dev.dezenet ma.r
 137. do..pe - en do..pija.rek - endo..pfunt - so.lde.ten
 138. do..rse - heido..rst - heido..rst - heihe.t
 Xeda..rst
 139. bianda - igbiant - jaibiant - haibiant - veibrande
 - jalibi.nde - zeibande - bianti - bunti - ikhep -
 Xebunde
 140. landmaten niet bekend
 141. va.rt - slo.vt - Xre..pal

De naam van de stad in het eigen dialekt is : sa·nda·m

De inwoners heten : sa•nda•mərs.

Een bijnaam kennen ze niet.

Aantal inwoners op 1 januari 1960 : 47.347.

Taaltoestand : het dialect is wat afwijkend in de buurt die Zuiddijk heet. Hier komt het meer overeen met dat van Oostzaan. De bewoners van deze buurt worden da.kers genoemd. Bestaansmiddelen : veel industrie, de arbeiders komen uit Amsterdam ; omgekeerd gaan Zaandammers als kantoorbedienende naar Amsterdam. Deze toestand bestaat al meer dan een halve eeuw..

Zegsliesen : 1. N. Krijt-Breewer ; 57 j.; geb. in Zaandam, tot haar 24^e jaar, toen naar Koog aan de Zaan; huisvrouw; V. en M. van Zaandam.

2. N. Breeuwer-Kaal ; 42 j. ; geb. in Zaandijk ; woonde hier tot haar 2^e jaar ; 24 jaar in Koog aan de Zaan, daarna in Zaandam ; huisvrouw ; V. van Zaandijk, M. uit de Beemster.

3. Jan Breeuwer; 18 j.; geb. in Zaandam en altijd daar gewoond; scholier; V. van Zaandam, M. is zegsvrouw nr. 2.

4. L. C. W. Breeuwer; 14 j.; geb. in Zaandam; scholier (broer van 3).

Opm. : 1 vertaalde zin : 1-15, 81-139 ; 2 : 41-60 ; 3 : 16-40. Deze zegsli

(Opname 1955).